

Motion till riksdagen 2011/12:N373

av **Inger Fredriksson (C)**

Satsning på explosivämnesteknik

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en satsning på explosivämnesteknik.

Motivering

Alfred Nobel och hans industriella gärning som uppfinnare och entreprenör förde fram Sverige som en ledande nation när det gäller explosivämnesteknik. Dessutom bidrog han till att Sverige skapade sig ett internationellt varumärke inom området.

Spåren efter Nobels verksamhet syns särskilt väl i Mälardalsområdet, med tyngdpunkten runt Karlskoga, där verksamhet med koppling till sprängämnen lever vidare. Ett annat exempel är Vingåkersverken i Vingåker, där krigsmateriel destrueras.

I dag är användandet av explosivämnen ett nödvändigt inslag i uppbyggnaden av det civila samhället. Explosivämnenas kraftfulla och utvecklade användningsområden möjliggör ett effektivt och kontrollerat arbete i gruvor och stenbrott, vid väg- och fastighetsbyggen och vid exploatering och utvinning av olja. Explosiva ämnen finns även inom så vitt skilda områden som försvarsmateriel, läkemedel, krockkuddar i bilen och bränsle till rymdraketer.

Produktionen av explosivämnen har en drygt 1 000-årig historia. Den långa erfarenheten har lärt oss vikten av en specialiserad yrkeskunskap för att undvika olyckor som annars kan få stora och allvarliga konsekvenser.

Sverige har varit världsledande inom området. Tyvärr riskerar tätpositionen att gå förlorad i och med att yrkeskåren inte förnyas genom kvalificerad utbildning och i och med att den svenska forskningen är mycket knapphändig.

Nedgången sammanföll med att Berlinmuren föll, Sovjetunionen kollapsade och Internet öppnade dörren till en ny värld med nya hot och möjligheter. I ljuset av nya säkerhetspolitiska förhållanden förändrades även den

Fel! Okänt namn på

svenska försvarsorganisationen. Det bör dock betonas att sprängämnestekniken har många fler användningsområden i det civila samhället. Anläggning av vägar och järnvägar, gruvdrift, vattenutvinning, olika säkerhetsutrustningar med mera är exempel där tekniken kan användas och utvecklas.

För att ta vara på det kunnande som ännu finns och för att utveckla näringen i Alfred Nobels anda krävs det en samlad satsning. En vision för den svenska explosivsektorn skulle innehålla hur kompetensen kan behållas och utvecklas med Sverige som centrum genom yrkes- och specialistutbildning, högskoleutbildning och forskning samt hur befintligt näringsliv kan samverka med de innovationer och företagsidéer som kan tas fram tillsammans genom kreativa människor, forskning och utveckling.

Behoven av spetskompetens inom området är stora. Det handlar bland annat om att på ett miljöriktigt sätt ta hand om de enorma mängder militärmateriel som är obrukbara eller föråldrade runt om i världen.

Arvet efter Nobel är långt större än att det ska inskränka sig till ett antal pris som utdelas i samband med Nobels dödsdag. Nobels namn marknadsför fortfarande Sverige genom de uppfinningar som han lade grunden för. Det finns fortfarande goda möjligheter att utveckla explosivsektorn i Sverige och låta Sverige återta en tätposition. För detta krävs dock en samlad satsning på en vision för den svenska explosivsektorns framtid.

Stockholm den 3 oktober 2011

Inger Fredriksson (C)